

Előfizetési árak:

Helyben:

Egész évre 10 kor., fél évre
5 kor., negyed évre 2 k. 50 f.

Vidéken:

Egész évre 12 kor., fél évre
6 kor., negyed évre 3 kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda B. Utóda könyvnyom-
dája Szentés, Kossuth-té.

Egyes példányok kapható:

Lapunk könyvnyomdájában
valamint lapkihordóinknál
kikérelt lapunk előfizetésre is
megrendelhető.Megjelenik hetenkint kétszer:
csütörtökön és vasárnap,
a kora reggeli órákban.Felelős szerkesztő: Főmunkatárs:
SIMA LÁSZLÓ HEGYI ANTALHirdetések árát,
valamint nyilvántartási díjakat kiadóhivatalunk méret
szerint a legutányosabban számít.

Négy cikk.

I. A városháza.

— Április 15.

Utánna vagyunk a dolognak teljesen; pedig az utosó szót még csak ezután fogják kimondani ott, ahol a törvények értelmében az utolsó szót kimondhatják: Szentés városának székház-épülete egyelőre nem lesz. Pihen a dolog ad graecas kalendas.

Nem valami melankólikus bubánat iratja ezt velünk. Elvégre a serpenyőbe egyaránt esik súly mellette és ellene. És ahányan vagyunk annyi féle képen ítéljük meg a dolgot s még azok is, akik két kézzel tapsolnak Csongrád-vármegye főispánja üzenetéhez, még azok is egyértelműen állapítják meg, hogy Szentésen igen is elvitáztatlan szükséglet a városi székház felépítése s legfőlegb arról beszélhetünk, amit a főispán mond a polgármesterhez intézett értesítésében, hogy nem halaszthatatlan, amelyet más számos sokkal vitálisabb közszükséglet kielégítésének kell megelőzni.

Nem akarjuk megelőzni az irással a dolgokat.

Tagadhatlanul nagy jelentőségűek ezek a mai napok s amint a főispáni értesítés hova tovább nagyobb körben lesz ismeretes s amint egyes pontjai, részei, fejezetei alaposabb és részletesebb, tandenciózus és tárgyilagos elbírálás, megbeszélés és beszélgetés tárgyává tétettek a szerint tisztul a helyzet és a szerint alakul ki az egységes nézet.

Ma már szinte biztosan merjük állítani azt, hogy a dolgoknak ez a fordulata a legtermészetesebb fejlődés volt; mert az erőknél az nagy összekötése s a divergálás, amelylyel a városháza építés kérdése két részről elbírálás és kritizálás tárgya volt nem eredményezhetett mást, mint azt, hogy a lefolyt harc (mert tagadhatatlanul harc volt ez) annak az oldalnak győzelmével végződjék, amely az adott körülményekre hivatkozva a legmérebben ellene szegült az építkezés elhatározásának.

Most egy esztendeje, amidőn a pályadíjakat oda ítélte a jury ugyanezen a helyen foglalkozva a városháza építés kérdésével megállapítottuk, hogy alighanem van valami hiba a dolgokban és ez az, hogy a kezdeményezés és kiindulás el volt hibázva, hogy

nem vétetett figyelembe az első tanácsai előterjesztésben az a körülmény, ami most megbosszulta magát, az nevezetesen, hogy előbb akartunk építkezni semhogyszámot vetettünk volna azzal, hogy majdan mibe is fog az építkezés kerülni.

Nem akarjuk a jóhiszeműséget kétségbe vonni az egyik oldalán és legkisebb szándékunk rossz indulatot feltételezni a másik oldalról; de tény, hogy a városháza építés dolga soha sem tudott a mai formájában olyan népszerűvé lenni aminőnek egy középítkezés dolgának lenni kellett volna és épen ez az a körülmény, amely az óriási képviselőtestületi többség, a szinte parancsoló közszükség tudata dacára azt az eredményt hozta ki, ami egyik részen elkeseredést, a másik részen örömet okoz.

Mi a helyzet ma.

A főispán a miniszterhez intézett felterjesztésében egy egész részletes városfejlesztési programot dolgoz ki, amelyet előbb vél teljesítendőnek és csak azután mondja a városházát felé-píthetőnek úgy azonban, hogy a hivatalok legnagyobb része kitélepitendő a mai helyéről; mert a hivatalos helyiségek komolyan veszélyeztetik a tisztikar egészségét.

Mit jelent ez?

Jelenti azt, hogy ma a városháza kérdés ideiglenesen oldandó meg akként, hogy egy kidolgozandó városfejlesztési program keretében legyen annak idején, mint annak a programnak egy igen jelentékeny; de egyszerűsággal betegező passzusa, véglegesen megoldandó.

Legalább a főispáni felterjesztés bevezető részéből arra kell következtetnünk, hogy a belügyminiszter döntése ekként fog rendelkezni.

Ennek az ideiglenes megoldásnak egyik legelőnyösebb módja volna a királyi járásbírósg által elfoglalt városi épületnek használatba vétele arra az időre is míg a tervezett új járásbírósg épület fel lesz emelve. Ezzel nyerne annyit a város, hogy a hivatalok egységesebben volnának elhelyezhetők s hivataloknak is alkalmasabb helyiségek állanának rendelkezésre.

A másik módozat bérelt helyiségekben még jobban szét szórni a közhivatalokat. Ennek a hátránya egyrészt az, hogy a város adminisztrációja még inkább ólomlábuva változnék, másrészt az, hogy évenként mintegy 1800—2000

korona olyan kiadást jelentene, amelynek haszna nincsen.

Hogy a kérdést a városi képviselőtestület annak idején miként oldja meg nem tudjuk; de minden esetre akként, ahogyan az a leghelyesebb és adott viszonyok között a legmegfelelőbb.

Azután pedig a munka áll a város előtt.

Tagadhatatlan, hogy sok nagy kötelezettséggel állunk szemben s miután arra semmi kilátás nem lehet, hogy a város vagyoni helyzete olyan módon javuljon meg a legrovidebb időn belül, hogy rózsás színekkel lehessen már csak a két évtized múlva eljövő időre is tekinteni a legsürgősebb és legfontosabb teendő most már az hogy

találtassanak módozatok a közjóvelmek fokozására, rendeztessék a legrovidebb időn belül minden fontos függő városi ügy.

létesítessék minden olyan közintézmény, hajtassék végre minden olyan középítkezés, amely elvitáztatlanul szükséges és amelyet a legrovidebb időn belül amugy is végre kellett volna hajtani

és akkor, mert előbb amugy sem áll módunkban (nem lévén szabad) építsük fel a városházát.

Ez amit a főispáni felterjesztés szerint valószínűen a belügyminiszter is elébünk fog szabni.

Hogy vajon helyes-e, jó-e így, mi nem keressük. Lehet talán kellemetlen a dolgok ez a fordulata; de egy tény, ha egy nagy arányú városfejlesztési programot keresztül tudunk vinni 10—12 esztendő lefolyása alatt városháza építés nélkül, akkor tíz esztendő múlva mindenki igazat fog adni dr. Kálemen Bélának.

Adott viszonyaink között azonban a folyó esztendő minden esetre elvesztett munka nélkül, legfőlegb az lehet előttünk, hogy a városháza építésére vonatkozó közgyűlési határozat megsemmisítése után a felveendő kölcsön amortizációjára a költségvetésbe felvett hitelt pótköltségvetéssel valamely más célra fordítani határozza el a város.

Következő cikkeinkben azon városfejlesztési programot fogjuk ismertetni és megbirálni, amelyet a főispán nyújt.

UJDONSÁGOK.

Nagypéntekre.

— Április 15.

„Áldott légy! Hozsanna! — még csak tegnap
[zugott
S a hangos üdvözlés el sem halt a légtelenben;
A zöld fatombok is alig fonnyadtak el
Ott, ahol elhaladt, a föld Megváltója
Az Isten egy fia; az Ige, az Eszme
És a hozsánna helyitt: »feszítsd meg« hallatszák
Bősz szilkkokat szórva ordít az tömeg
»Rendet bontani jött! Vesszen el! Feszítsd
[meg.]

Ott az Isten-ember földi bíróját elől:
Szomorúan, némán, könyező szemekkel.
Nem magát siratja, meghalni született:
Minden egyes könnyesepe bocsánatot hirdet.
»Mosom kezeit, ártatlan ez ember.«
Szól a bírójának — és felordít újra
Bősz szilkkokat szórva az elvakult tömeg:
»Rendet bontani jött! Vesszen el! Feszítsd
[meg.]

»Keresztre feszítsék! — mondja az ítélő
»Latrok, zsiványok közt szégyen tel halállal
Szakadjon élete, nemuljon el ajkja!
Vonszolja keresztjét, ostorozzák testét
Elesorduló vére megfesti a földet
Körülötte ujjong, ugrandoz a tömeg.
Harmadszor rogy össze: keresztre szegezik
A Golgotha hegyén, hangos kárörömmel.

Jézus imadkozik — ott fent a kereszten
»Bocsásd meg nekik, jó Atyám, nagy Isten!
Nem tudják mit tesznek, balgák, elvakultak.
Azután elhallgat, majd megszólal újra
Glória homlokán, átszemlélül arca:
»Elvégezve minden, Atyám kezébe száll
Elröppendő lelkem. Meghalok! de sírom
Megnyílik felettem; mert örök az Eszme!«

Megzendül fent az ég: Jézus-Krisztus meghalt.
Holttestét leveszik mély sírba fektetik,
Követ hengeritnek nehéz zárul rá.
Lepecsélik a zárt, nehogy feltámadjon
Nehogy a mély sírből kitorjón az Eszme
Az a halhatatlan, az az örök Ige
Mely a magas égből szállott le a földre
Megváltani embert, a bűnös világot!

Három napos a sír: a peccsét felszakad
A mély sír öléből előtör az Eszme.
A gyilkos erőszak a zsarnok hatalom
Bilincsbe verheti, életét veheti

Annak ki hirdeti — de az Eszmet magát
Az örök szent ígét, amelynek hatalma
Mindent áthat, formál soha meg nem öli.
Nagypéntek éjére felvirrad a Husvét.

I. D'Amis.

— Április 16.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Rend-
kívüli városi közgyűlést hívott egybe a pol-
gármester április 21-ére. A rendkívüli köz-
gyűlés egyetlen tárgya *Szép Mihálynak* a
tégla telep hasznosítása dolgában beadott
ajánlata. Ugyanezzel az ügygel foglalkozik
a gazdasági szakosztály holnap — csütörtök-
ön — délelőtt 10 órakor tartandó ülésén.

— **Szentes véradója.** Kedden
kezdtek meg az idei fő sorozást Szen-
tesen, ma folytatták és holnap fejezik
be. A sorozás Tulakurcán folyik és
eredményével meglehetnek elégedve a
a hadsereg képviselői. Első nap beso-
roztak 99, második nap pedig 69 le-
gényt. A sorozó bizottság polgári el-
nöke dr. *Cicatricis Lajos* alispán, he-
lyettese *Onodi Géza*, aki már ezt a tisz-
tet évtizedek óta tölti be, orvosa pedig
dr. *Kiss Gábor* vármegyei főorvos. A
közös hadsereget képviselik *Král Ór-*
nagy, dr. *Róth ezredorvos* és *Berényi*
hadnagy. A honvédség képviselőiben
jelen vannak: *Necak* őrnagy, *Kranzly*
ezredorvos és *Angyal* hadnagy. A pol-
gári hatóság részéről mint ellenőrző
tanúk *Varga József* és *Gálfy Sándor*
városi képviselők vannak jelen. Beso-
roztattak eddig:

Az első korosztályból besoroztattak:
Papp Sándor, Sebesi Lajos, Demeter Takács
Bálint, Döme József, Irlházi Bálint, Far-
kas Lajos Zsigmond (egy éves) Ronai Béla,
Lantos Imre, Sarki Molnár Sándor Antal,
Csepregi Lajos, Koczka Mihály (póttart.) Tóth
Vendel, Lakos József (póttart.) Fekete Ferenc,
Töröcsik János, Ornyik József, Kadánecz
László, Balázs (Beck) Dezső, Nyíri Gerzson,
Bíró János, Lakos László, Lakos Lajos, ká-
dár Ferenc, Bartucz Lajos, Sebők László,
Józsa Vendel, Halász Szabó Gyergely Kovács
Pál, Mihálik József, Dömsödi Ferenc, Gresó
Pál (póttart.), Piti Imre, Puskás Varga István,
Óze László, Gombos Antal, Csernus Lu-

kács Lajos, Pataki András, Besz Bálint, Pa-
taki Tamás, Váradi Ferenc, Németh Ferenc,
Piti Péter (egy éves), Kürti Demeter, Lakos
Jenő Mátyás, Kanász Nagy Sándor (egy
éves), Gránicz Imre Feren, Szabó Imre,
Paksi Sándor, Nemes János Albert, Virágos,
Lajos, Csernus János (póttart.), Rácz János,
Máté János, Veres István, Bajkai László (egy
éves), Vasvári Sándor, Bazsó Sándor, Pardi
Ferenc, Dezső Sándor, Dösei Gyula, Nagy
Imre, Gillicze Imre, Pólya Lajos (póttart.),
Serkédi Mihály, Jung János, Vecseri István
(egy éves), Mihály Antal, Kátai Pál Vendel,
Darabos István, Csák József, Balázs Márton
Szöke Sándor, Szilágyi Lajos, Varga Imre
István, Vasvári János, Kifor János, Váry Sándor,
Billik József (tengerész), Kürti Szabó
Imre, Kovács László, Berényi Imre, Vincze
Mihály, Gránicz János, Pirók Bartha István,
Gágyor Szabó Imre, Szabó István, Csíger
Sándor, Dobrai János, Pataki György, Orgo-
vány Antal, Kocsis András, Pengő István,
Sarkadi Nagy László, Tóth Károly (póttart.),
Molnár József, Dömsödi Albert Antal, Németh
Lajos, Árvai Mihály, Gödér Sándor, Rác János.

II. korosztályból: B. Molnár Imre, Széll
Bálint, Csendes János Márton, Szabó Imre,
Vecseri Sándor, Gáspár Imre, Horváth Gá-
bor, Pusztai József, Labádi Sándor, Jámbor
N. János, Gugyin Benedek, R. Molnár István,
Fényes Imre, Varga Bálint, Menyhért Antal,
Kovács Imre, Busi N. Sándor, Vajda István,
Gránicz Pál, Horváth Pál, Mulath Mihály,
Székely Kálmán, Neumann Ferenc, Horváth
János, Baranyi Imre, Turák János, Kátai Pál
István, Dancsó Antal, Farsang Ferenc, Jám-
bor N. István, Szabó Bálint, Molnár Imre,
Rablóczky Imre, Nöbik Sándor, Mees Balogh
Ferenc, Takács Imre, Szabó Balázs, Nagy
János, Árvai Antal, Mihály Pál András, Gólya
Bálint, Tarján József, Kun Bálint, Berezsai
József Ferenc, Farkas Imre, Székely András,
Totyik József, Kocsán Ferenc, Fazekas Bá-
lint, Kovács János.

III. korosztályból: Tarján István, Pásztai
Tóth János, Mikecz János, Molnár Farkas
Péter, Dóczy Imre, Kadánecz Imre, Dancsó
István, Tóth János, Gulyás Bálint, Sebők
Péter, Töröcsik István, Márton János, Pataki
Imre, Kovács Imre, Tar János, Vainos Lajos,
Szomódi David, Kovács Mihály.

— Az 1909 évi követválasztók. A köz-
ponti választmány ma délelőtt dr. *Mutóffy*
Ferenc polgármesteri elnöklésével ülést tar-
tott, amelyen bemutatták az 1909 évi követ-

A „SZENTESI LAP“ TÁRCAJA.

NEM TUD HARAPNI.

Ira: Lengyel Sándor.

— Beteg vagyok, Baba Zeneova. Tudod
nem olyan betegség, hogy fájna a derekam,
a fejem, az oldalam, a mihez a doktor ért.
Piros az orcám, eszem eleget, nem köbögök,
alszom is mikor álmos vagyok, mégis meg-
halok, olyan beteg vagyok. Fáj itt . . . itt —
mutatót a mellére közel a szívéhez.

— Szeretsz valakit?

— Matkám Lázár, a Morar fia. Azt sze-
retem, azé leszek, ha elvesz. Tudod, csak
ugy, ha elvesz. Lehet, hogy már kellek neki.

— Bolond vagy. Sabina, ha attól félsz.

— Bolond én? . . . Látod ezt, nézz ide.

Lerántotta a fejről a kendőjét és úgy haj-
lott egészen közel a bányához.

— Látod Zeneova? Egész esomó. (Négy-
száz fehér haj volt. Az is szürkésfehér.)

— Megvénültem. Zeneova. Szent-Péter
napkor multam huszonhárom éves.

— Most is legszebb vagy.

A leány összeszorította egy pillanatra
a szemét, aztán tágira nyitotta és rémrevert
a banyára.

— Csufolj, ugy. Te is hazudsz. Te asz-
szony! A mint ült, odahajolt a másikhoz és
megfogta erősen az egyik karját, amelyiket
érte.

— Ne hazudj, legalább te ne! Mondd,
hogy megvénültem, én elhiszem neked: mond,
hogy csuf lettem, én megköszönöm; mond,
hogy ráncos lettem, görbe, sovány, bibíreses
sárga, mint a csontváz, csuf, csuf . . . csuf! . . .

Akkor már sirt. A banya vigasztalta a
hogy tudta.

— Nem kell mondanod, ugy is tudom.
Lázár ugy szeretett, hogy meghalt volna ér-
tem. Nem mondta szemeiből láttam. Ugy
tartott egy esztendeig, kettőig, a míg ez a
piszok! . . . belemarkolt a hajába és kitépett
egy egész tineset, a miben egy szál fehér haj
sem volt.

Nyögött és jobban sirt.

Egyszer meglátta a fejemen, én tudom,
hogy látta. Azóta megutált. Mikor elment,
elővettem a tükröt és kitéptem mind egy
szálig, a mi fehér volt benne, Mikor más
nőtt helyébe, megint kitéptem és mikor ő
volt nálunk, kendőt sem tettem, hogy lássa.
Egyszer sem nézett többet a fejemre. Én
sem téptem ki többet, engedtem, hogy nő-
jön sok, sok, ha kell felhírdjek mind egy-
sem szeret többé Lázár. (A te bagyád is ilyen
volt — gondolta a banya.) Neki nem kell
olyan leány, a kinek fehér a haja, a ki vén,
csuf, ráncos! . . .

Leesapta a két karját az asztalra és ugy
sirt.

A szögletben, a hol piszkos szalmán a
Zeneova leánya aludt, megzörgött egy kisse

a szalma, mintha moecant volna ott valaki

Mikor leasendesedett a leány, azt mondta:

— Zeneova, te tudsz orvosságot; mond,
hogy is öl, csak egy napig legyen még fiatal, szép
és szeressen Lázár, Odaadom a gyöngyömet
ruhámért, ha kell, a fejemet is érted, azt
akarom, hogy szép legyen! Egyszer mondja
még Lázár, hogy szeret, azért odaadom a
lelkem üdvösségét, egyszer mondja meg, hogy
nem tud nélkülem élni és én meghalok szí-
vesen! . . . Nem; mikor esőkök, megfojtom,
hogy ő is meghaljon.

— Ugy szereted ezt az embert?

— Hogy szeretem-e? A két szemem
szurnám ki, hogy ne lássak, ha őt nem lát-
hatnám; parázzsal égetném ki a nyelvemet,
hogy néma legyen, ha hozzá nem beszél-
hetnek; a két karomról leharapnám a húst,
igy ni, ha nem ölelhetném és kiszáradna az
ajkam, ha ő nem esőkölné! Hogy szeretem!
Zeneova, nesze ez is, ez is . . . oda dobta a
kendőjét, katrinceját és tépte le magáról a
többi ruhát is. Ugy is elmennek esuszva hozzá
ruha nélkül, világos nappal, vasár idején,
hogy a szemem égne ki a szégyentől, csak
azt tudjam, hogy szeret; koldulnék az apám
ellenségétől; imadkoznom az őrdöghöz, esz-
sznk mezitelen térdrel hegyes kővön, kial-
l-nék a napra, hogy korommal perzseljen,
piszkol dobnék a templom ajtajára! . . .

Folyt. köv.

választók ideiglenes névjegyzékét. Az ideiglenes névjegyzék május 5-től 15-ig közszemlére lesz kitéve, ugyanezen idő alatt lehet a névjegyzék ellen felszólalással élni. A felszólalásokra május 16-tól 25-ig lehet észrevételt tenni.

— **Adós fizess!** A kultusz miniszter az iránt kereste meg a várost, hogy a gimnáziumi hozzájárulás hátralékos 96.000 koronát kitevő összegét fizesse be az állampénztárba vagy pedig tudassa az okát a fizetések nem teljesítésének. A fizetés nem teljesítés oka tudvalevően az, hogy az állam a gimnázium épületét nem akarta kibővíteni, mire a városi képviselőtestület úgy határozott, hogy a hozzájárulási összeget letétbe helyezi és addig nem fizeti az állampénztárnak, míg az átalakítás meg nem történik. Letétben kezeltetik pedig ma 24.000 korona. Tényleges hátraléka a városnak tehát 72.000 korona.

— **Megsemmisített városi képviselő választások.** A városi képviselőválasztások ellen beadott panaszokkal tegnap foglalkozott dr. *Cletrici* Lajos alispán elnöklésével az igazoló választmány. A választmány elutasította *Simon* Eduárdnak az egész választási eljárás ellen beadott panaszát, ellenben a benyújtott panaszok alapján megsemmisítette: dr. *Molnár Jenő*, *Kiss Balint*, *Török Sándor* rendes és *Szilágyi János* póttaggá történt megválasztását azon az alapon, hogy nevezettek nincsenek benne a választók listrozmában.

— **Virilisi megbízás.** *Bántalvi* Lajos lapszerkesztő, aki a tavaszi városi képviselőválasztás alkalmával kimaradt a képviselőtestületből, a folyó év tartamára virilisi megbízást kapott *Mátófy Kálmán* volt vármegyei főjegyzőtől.

— **Gramophon tulajdonosok figyelmébe.** Egy minden gramphon tulajdonost érdekelt újítást hozott be *Untermüller* Ernő szentesi könyvkereskedő. Ugyanis lapunk minden vasárnapi és csütörtöki számban közölni fogja az azon a héten megjelent gramphon lemez újdonságok jegyzékét. Felhívjuk a közönség szíves figyelmét ezen újításra.

— **A kereskedő ifjak mulatsága.** Szombaton este zajlott le a városi színházteremben a kereskedő ifjak hangversenye és táncmulatsága az előre látható szép erkölcsi és anyagi sikerrel. A hangverseny minden száma fényesen sikerült s az estén megjelent nagyközönség igaz gyönyörűséggel hallgatott végig minden programpontra. A hangverseny után táncmulatság következett, amely kiválóan kirivradtja a legkedélyesebb hangulatban tartott. Kedves meglepetés volt a rendezőség részéről a »Szünóra« című alkalmi újság amelyet éjfélokra osztottak szét.

— **Korcsmai jelenet.** Talán *uam* is annyira jelenet volt, mint valóságos csata, amely *Jaksa* Ferenc Rákóczi utca 1. szám alatti korcsmajában vasárnap éjjel öt cigány és három magyar legény között lefolyt. A csata igen heves volt. Sebesültje van három, köztük a korcsmáros maga, aki a küzdelmet leakarta csitítani. A verekedő legények ellen a kihágási eljárást megindították.

— **A revolver.** *Balint* János belsőcserei tanyáján alkalmazott *Nagy Imre* gazdasági cseléd vasárnap délután egyéb mulatozás híján gazdája revolverével játszadozott. A revolver véletlenül elsült s a golyó *Nagy Imre* jobb szemébe fúródott. A súlyosan sérült munkást a kórházba szállították, ahol szemét megoperálták. A játék egyik szemének elvesztésébe került.

— **Vandalizmus.** Barbár pusztítást vitt véghez valami elvetemült lelkű ember a derekegyházaudali uton újonnan ültetett eperfabban. Hetvenkét darabot vert össze a leggaládabbul botjával oly annyira, hogy a fak teljesen elpusztultak. A rendőrség a nyomozást megindította. Azt hiszik, hogy az újon-

cozásról hozzátéve legény követte el a vandalizmust akár elkeseredésből, akár a túl aradó örömtől.

— **Az Apolló színház.** Az állandó mozgófénykép színház vasárnap este kezdte előadásait a Központi Kávéház nagy termében, amelyet zsufolási megtöltött a közönség. Az előadásban bemutatott képeken pompásan mulatott a közönség. A vállalat azon törekszik, hogy megnyerje a közönséget. Ez úgy látszik nem nem fog nehezen menni, miután a képek jók s a gépkezelő érti a mesterségét.

Irodalom.

(*) A »Vasárnapi Újság« április 12-iki száma érdekes képeket közöl X. Pius papáról és nővéreiről, Japan néhány szép tájáról az osztrák-magyar flotta tengeri látogatásáról, az abruzzói hercegről és menyasszányáról, a berlini kereskedők budapesti látogatásáról, a gyermeknapról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Rákosi Viktor regénye, Sajó Sándor és Varsagh János versei, Hrabovszky Júlia elbeszélése, Fogazzaró regénye. Egyéb közlemények: gróf Vay Péter cikke a japán három császárjárásról, párisi levél, tárcacacikk a hétről és még azonkívül a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet Központozatok egylete, Sakkjáték, Képtalány Egyveleg stb. »Vasárnapi Újság« előfizetési ára negyedévre négy korona, a »Világkrónika«-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a »Vasárnapi Újság« kiadóhivatalában Budapest IV., Egyetem-utca 4.) sz. Ugyanitt megrendelhető a »Képes-Néplap« a legolcsóbb újság a magyar nép számára félfévre két korona 40 fillér.

Nyiltér.)*

Ha

az »Üstökös« kiadóhivatala címére (Budapest V. Szabadságtér 11.) 9 (kilenc) koronát bekezd, akkor

9 hónapig

azaz 3. évig (ápr.-dec.) kapja a legjobb, legmulatságosabb illusztrált élelpet; azonkívül megkapja

az 1908. jan. 1-óta megjelent számokat köztük az 56 oldalra terjedő

50 éves

jubileumi számot rendkívül érdekes tartalommal. Végül megkapja az »Üstökös«

1907 évi

teljes bekötött évfolyamát! (600 oldal éle, kép humoreszk stb. stb.)

Csak 9 korona.

Egyetlen alkalom.

Ne tessék elmulasztani.

*E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő

Pénzüntézetek ellenőrzése.

Bár nem vagyunk híve annak, hogy az állam magánügyekbe avatkozzék, de azért mégis, épen a kisebb emberek érdekében indokoltnak tartanok, hogy legalább a kisebb pénzüntézetek vonassanak állami ellenőrzés alá és jól szervezett szakközégek által gyakoroltassék az ellenőrzés. Ettől nem volna szabad visszariadni. Hisz külföldön az állami ellenőrzés többé-kevésbbé már régebben meg van honosítva és ezen célból szervezve az u. n. revizorok intézménye. Svájcban, a szabad polgárok hazájában, ahol tudvalevőleg nagyon respektálják a polgárok véleménynyilvánítását, az elmúlt őszszel

rendszeresített több kantonban a takarékpénztárak ellenőrzése, ami mellett a polgárság szavazás útján, nagy többséggel döntött. Nem látjuk be tehát, hogy miért ne lehetne nálunk is ezen, mindenütt ádvőnek bizonyult intézményt annyi száz, meg százezer adófizető polgár érdekében meghonosítani.

Hogy a pénzüntézetek nálunk nem jó néven vennék az állami ellenőrzést, annyi bizonyos. Lehet ellene, de még többet mellette érvelni. De ha elfogadjuk azt a tantételt, hogy az államnak kötelessége a polgárok érdekeit minden tekintetben megvédeni, mennyivel inkább áll ez akkor, amikor a polgárok százezeinek anyagi megvédéséről van szó. Ne felejtjük el, hogy az országban több, min három milliárd korona van takarékbetétként elhelyezve különböző intézeteknél és hogy ezen összegnél legalább 75—80 százalékkal a közép- és kisebb adófizető osztályhoz tartozó polgárok vannak érdekelve. Nem elsőrendű állami kötelesség-e ily tekintélyes számu, anyagilag érdekelte polgárság érdekeit az esetleges megkárosodástól minél hathatósabban megvédeni?

Nem kívánok ezáltal a pénzüntézetek állami ellenőrzésével bővebben foglalkozni. Csak annak kijelentésére szorítok, hogy a kormány előbb-utóbb annak szükséges voltáról meggyőződik és törvény útján fogja a kérdést megoldani, még pedig a takarékbetétek szabályozásával kapcsolatosan. Ha végigtanulmányozzuk a vidéki pénzüntézetek mérleget, úgy a többi között azt fogjuk tapasztalni, hogy vannak intézetek, amelyek 200.000—300.000 korona alaptőke mellett 8—10 millió takarékbetétet kezelnek. Távoll áll tőlünk, hogy a vidéki pénzüntézetek szoliditását kétségbe vonjuk. De bocsánat, azt hisszük, hogy minden elfogulatlan ember be fogja ismerni, hogy egy pénzüntézetnek alapptőkéje okvetlen kell, hogy valamely irányban legyen a takarékbetét összegével. S ezt annyival is inkább kell hangoztatni, mert tudvalevő, hogy a legtöbb vidéki pénzüntézet ügyleteinek tekintélyes részét képezik a lekotott jelzálogköcsönök. Egy rendkívüli és előre nem látott eset beálltalan nem igen rendelkezhetik az ilyen intézet a megfelelő mobil tőke fölött, ami esetleg veszélyt vonhat maga után. Tagadhatatlan, hogy a vidéki pénzüntézetek fényesen állottak meg helyüket a nemrég lezajlott pénzkrisis alatt. De azért még sem szabad megfeledkezni arról, hogy jühetnek még válságosabb idők. Soha sem lehet tudni mit rejt méhében a jövő. Az elővigyázat és előrelátás soha sem járt káros következményekkel.

Ideje volna, hogy a grümdolási mania, mely nálunk az utolsó években annyira elfajult, korlátoztassék. Ne akadhasanak mindenféle kétes multu alakok bankok, szövetkezetek, stb. alapítására, kiknek szemei előtt csak az a cél lebeg, hogy a járatlan és tudatlan közönséget minél alaposabban becsaphassák és kiszípolozhassák. Tétessék nálunk is függővé a grümdolás koncessziótól, úgy mint az egyebek között Bécsben már régebben van rendszeresítve. Akkor bizonyára nem fogunk annyi visszaéléssel találkozni, mint amennyivel ez idő szerint találkozunk. A koncesszió megadása céljából alakítandó társulati bizottmány (Vereins-Commission) majd kikutatná a grümdolók multját, mielőtt a koncesszió megadását véleményezné. A viszonyok ennek alapján sokkal egészségesebb irányban fejlődhetnek és igen sok könnyen hívó és félrevezethető ember volna megmenthető a kizsákmányolástól. Amennyiben ezen eszmét az arra hivatott tényszók folkarolnák, abból bizonyára az egész társadalomra sok előny háruina.

(Folyt. köv.)

A kis méltóságos asszony.

— Regény. —
Irtta: Sima Julia.
(Folytatás.)

Elhiszem, nem szeretnéd látni az ő bántatát, amit majd érezni fog, ha a feleletet kedvezőtlen lesz. Megkíméllek tőle. Ma még csak két nap van, és hogy ő el ne jöjjön a válaszáért, ma már irsz neki egy levelet, melyben tudtára adod, hogy mondjon le minden reményről, nem lesz az felesége.

— Ez igen helyes gondolat papa, — mondá vontatva Adél, aki maga is csodálta hogy miért nem érez örömet a kitűnő terv hallatára? Miért reszketnek az ujjai amelyben a tollat fogja, hogy az apa által tollba mondott levélzöveget megírja?

Miért?

Ez a gondolat gyötörte. Szinte beteggétette ez a gondolat: miért nem örvend, hogy Hollóval ily könnyen szakíthatott? Estefelé a szobájában időzött. Eszébe jutott, hogy már Holló, bizonyára kezéhez vette a levelet.

— Szegény Ernő! — Söhajta és könybe borult a szeme. Hirtelen össze rezzent. A folyosóra nyíló ajtaja a szobának nagy robajjal felnyit és Kálmán, a bátyja, ingerülten lépett be a szobába.

XI.

Reggeli után, midőn Gellériu és Kálmán elhagyták az ebédlőt, az asszony a szobájába hívta a fiát.

— Jőj velem Kálmán, beszélnem kell veled.

Kálmán készséggel ment. Nagyon érdekelte hogy mire lehet az a rejtélyes dolog, ami Adél és anyja között a haragot előidézte.

Beléptek az asszony szobájába és Gellériu nyomban elmondott mindent, ami ő előtte gyanus. Elbeszélte a közte és férje, valamint Adéllal lejátszott jelenetet.

Kálmán meglepetve hallgatta az anyja szavait.

— Tehát azt hiszed mama, — kérde álmélkodva, — Adél és a papa titkon megalapodtak valahol?

— Meg vagyok róla győződve. — Feleli Gellériu határozottan.

— Nem értem! — Csóválja a fiú a fejét.

— Ha így van a dolog, akkor Adél igen ravasz, mert vasárnap óta, egy szóval sem árult el előttem semmit.

— Nem is árul az el semmit! — Fakad ki az asszony dühösen.

— Dehát, — kérde Kálmán, mit tegyünk?

— Beszélj Hollóval — válaszol habozás nélkül Gellériu, — mondd meg hogy apád megbolondította a lányt és mondd meg neki, legyen eszéves és beszéljen Adéllal, mondja meg neki, hogy ő már tisztán lát mindent. Piritron rá. Minden módon hasson a szívére.

— Jól van. — Mondá Kálmán. — Rendbe hozzuk a dolgot.

Kálmán még a délelőtti folyamán kereste Hollót, de eredménytelenül. Délután volt alkalma találkozni vele.

— Mi baj fiú? — kérde jókedvűen Holló, midőn Kálmánt meglátta. — Olyan rossz arcot mutatsz.

— Különös dologot kell veled megbeszélnem. Kérde Kálmán. Abban a pillanatban kopogtatás hangzott az ajtón.

Holló felállt és minden szónélkül ajtót nyitott. A levélhordó állott a küszöbön.

— Levelet hoztam a tekintetes urnak — mondá s miután Holló átvette a levelet eltávozott. A főjegyző arca egy árnyalattal halványabb lett. Megismerte az Adél irását. Nyomasztó érzés nehezedett a lelkére. Nem volt ereje, hogy egy lépést is tegyen, csak nézett szótalanul a kezében tartott levélre.

Kálmán meglepetve látta barátja viselkedését és aggódva sietett hozzá:

— Mi történt Ernő?

A főjegyző még mindig a levélre nézett. Kálmán is egy pillantást vetett az írásra és felismerte,

(Folyt. köv.)

Gramophone lemezekből

folyó hó 10—15-éig bezárólag az alatt felsorolt ujdonságok jelentek meg:

„Nebántsvirág” kupléja: Énekli Palmai Ilka.
„A Pityókos paraszt nótája” Tollagi Adolf.
„Güll Baba hallgató” Cigány zene.
„Nem sirok, nem sirok” Paródia (Csak uraknak).
„Tavaszi élmult” Énekli: Erdős és Wenrél.
„Mej, haj!” Tréfás dal. Énekli: Tollagi.
„Kitétek a holttestet...” Erdős.
„Szavalhatsz te Vecsésig!” Paródia. Gyárfás.
„Léha nóta” Énekli: Gyárfás Dezső.
„Népdal egyveleg” Monvédzenekar.
„Mozi kuplé” Ének, cigányzenekar.

Az itt felsorolt gramophon lemezek kaphatók: **Untermüller Ernő** könyvkereskedésében Szentesen. (Petőfi szálló.)

Gazdag raktár **Odeon, Favorit, Seala, Columbia, Gramophon** és **Lyröphon** lemezekből. A m. t. érdeklődőknek az összes ujdonságok — minden vételkényszer nélkül, készséggel és díjtalanul lejátszhatnak.

Alkalmi ajánlat

Kitűnő hírnévnek örvendő **Chrysanthemum** díszfajaimból ajánlok fiatal erőteljes növényeket április hóban való szállításra:

10 drb.	10 díszfajban	6 kor.
25 "	25 "	12 "
50 "	50 "	22 "
100 "	100 "	40 "

csomagolás és bérmentéssel.
Csakis elsőrangú elitfajok kerülnek eladásra.

4 Kiváló tisztelettel
MÜHLE ÁRPÁD
kertészeti telepe
Temesvár, Árpádtelep.

Bihari túró

minden heti piacon a **fehér** sapkásnál kapható kilónként **56 fillérért.** 16

Eladó föld.

Vasuti állomás mellett, 32 katasztrális hold kitűnő fekete szántó föld, a rajta levő tanyaépületekkel együtt jutányos áron kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.** Értekezni lehet a lap kiadóhivatalában.

Debreczeni Sándor-nak

Kis-tökei, felső esordajárás melletti tanyáján 12 hold here földje nyári használatra **kiadó.** — Értekezni lehet Kis-töke 120 számú tanyáján. 4

Felesége keres

gépkötséssel hetenként **20 koronáig.**

A gép megvételénél garanciát kap, hogy folytonos munkával ellátják és hogy oktatósan részesül. A gépet megtekintheti Dóczy Bálint Lajosnál lehet Bercsényi utca 17 sz. alatt 3

Alapított 1860-ban.

Szentes város legrégebb és

legszilárdabb ékszerüzlete.

Elsőrangú összeköttetésem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindent közvetlenül vásárolva, — arany, ezüst, és drágakő ékszerártyakat és evőeszközöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tájétké árukat a **Kossuth-téri református bérházban levő ÉKSZERÜZLETEMBEN** a legjutányosabban és a legdivatosabb fazonban szolgálhatom ki t. vevőimnek s vállalom arany és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentesi piacon levő **ÉKSZERÜZLETEMNEK** látogatása tehát feltétlenül érdekében áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit előnyösen akarja fedezni.

Áraim olcsóságáról és áruim izléses voltáról könnyen meggyőződést szerezhet magának, egy vásárlással bárki is. Arany, ezüst tárgyakat ujonnan készítek, valamint azok javítását is jutányosan elvállalom.

Szentesen, 1907. október hó
Kiváló tisztelettel:
CSILLÁG ÁRMIN
arany- és ezüst műves

26-22

4647/1908. szám.

Hirdetmény.

A tehénesi és tőkezei holt Körös partok a 61.905 kgy. határozat értelmében a hely színen tartandó, nyilvános árverésen, 1908. Április 24-én délelőtt 9 órakor kezdődőleg elfog adatni.

Felosztási terv és részletes feltételek a gazdasági tanácsnoki hivatalban hivatalos órák alatt betekinthetők.

Kell Szentes város tanácsának 1908. évi április hó 2-án tartott üléséből.

Dr. Mátéffy
polgármester.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes körű ruhához	1 szelvény 12 korona
hoz (szabás, szabás és mellény)	1 szelvény 15 korona
elégendő, csak	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvény feltételek szerinti árához 20 — K-ért. szükséges felöltözés: nadrág, kabát, szelvénykiszárató stb. stb. egyéni árakon káld a mint megkísérelhető és szűlő cég mindenütt ismeri postaközlési raktár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.
Az előzők, a melyeket a magánvétel útján, ha az övetésügyletnek követően Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny.
Szabott, legelőcsőbb árak. Órási választék.
Minták, figyelmes kiválasztás, míg a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss ábrán.

Hirdetéseket

== felvesz ==

a kiadóhivatal.

